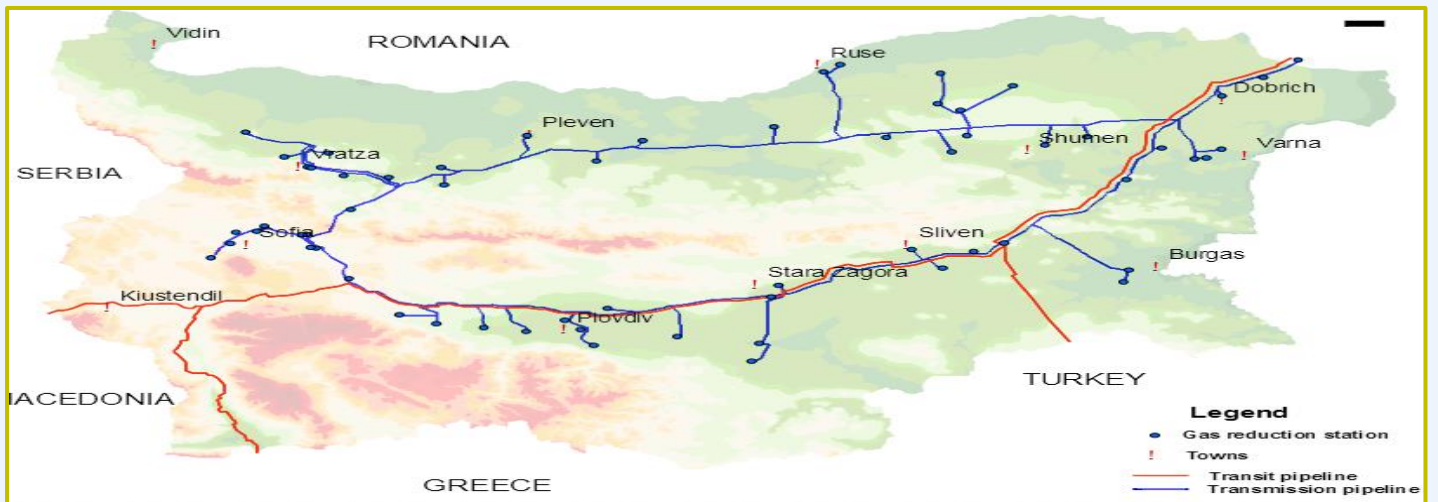


# BULGARİSTAN DOĞAL GAZ PİYASASI

## 1. Bulgar Gaz Sektörüne Genel Bakış

- Bulgaristan doğal gaz üretimi 2012'den itibaren artış göstermiştir. 2012 yılında üretim 490 mcm iken, 2014 yılında 660 mcm'e ulaşmıştır. 5 bcm'lik küçük bir gaz rezervine sahiptir.
- Bulgaristan'ın gaz tebebi 3 bcm / yıl seviyesindedir. İthal etmekte olduğu gazın tamamını Gazprom'dan tedarik etmektedir.
- Doğal gaz kullanımı, Bulgaristan'da enerji tüketiminin yaklaşık % 14'ünü oluşturmaktadır. Gaz tüketiminin büyük bir kısmı konut tüketimidir. Mevcut tüketimin 2022 yılında ise 7.5 bcm / yıl olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.
- Bulgargaz, Bulgar doğal gaz piyasasında dikey entegre olarak faaliyet gösteren Holding yapısına sahip bir devlet şirkettir. Piyasadaki gaz satışının %97'sini gerçekleştirmektedir. Tüketicilere ve gaz dağıtım şirketlerine gaz sağlayan tek tedarikçidir. Gazprom ile uzun vadeli ithalat anlaşması bulunmaktadır.
- Doğal gaz depolama faaliyeti Bulgartransgaz tarafından Chiren Yeraltı Depolama Tesisi'nde gerçekleştirilmektedir. Tesisin 1,35 bcm depolama kapasitesi bulunmaktadır.
- 1500 km gaz iletim boru hattı ve 3 kompresör istasyonu bulunmaktadır. Sistemin yıllık 8 bcm gaz taşıma kapasitesi bulunmaktadır. 500 km gaz dağıtım boru mevcuttur. 36 belediyede, 29 adet gaz dağıtım şirketi bulunmaktadır. Dağıtım şirketleri küçük olduklarından yatırım miktarları düşüktür. Dağıtım sisteminin iletim sistemiyle bir bağlantısı bulunmamaktadır.
- Türkiye, Makedonya ve Yunanistan'a gaz akışı sağlayan 960 km transit boru hattı ve 6 kompresör istasyonu bulunmaktadır. Transit boru hattı 18 bcm gaz taşıma kapasitesine sahiptir.

## Harita 1: Bulgaristan Gaz İletim Ağı ve Transit Boru Hatları



- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası tarafından 21.800.000 Avro ile finansmanı gerçekleştirilecek olan üç adet doğal gaz boru hattının 2015 yılının ilk çeyreğinde ihaleleri yapılacaktır. 122 km uzunluğa sahip olacak bu boru hatları ile ulusal gaz iletim şebekesine birçok belediye dâhil edilecektir. Panagyurishte ve Pirdop ile Bansko ve Razlog arasında boru hatları, Svishtov'da ise iletim şebeke hattı inşa edilecektir. 2016 yılında boru hatlarının tamamlanması planlanmaktadır. Bu boru hatlarından 104.000 kişi, 12 belediye faydalanacaktır. Bu proje 183 mcm gaz taşıyacaktır.

## Harita 2: 2016 Yılında Devreye Girecek Boru Hatları

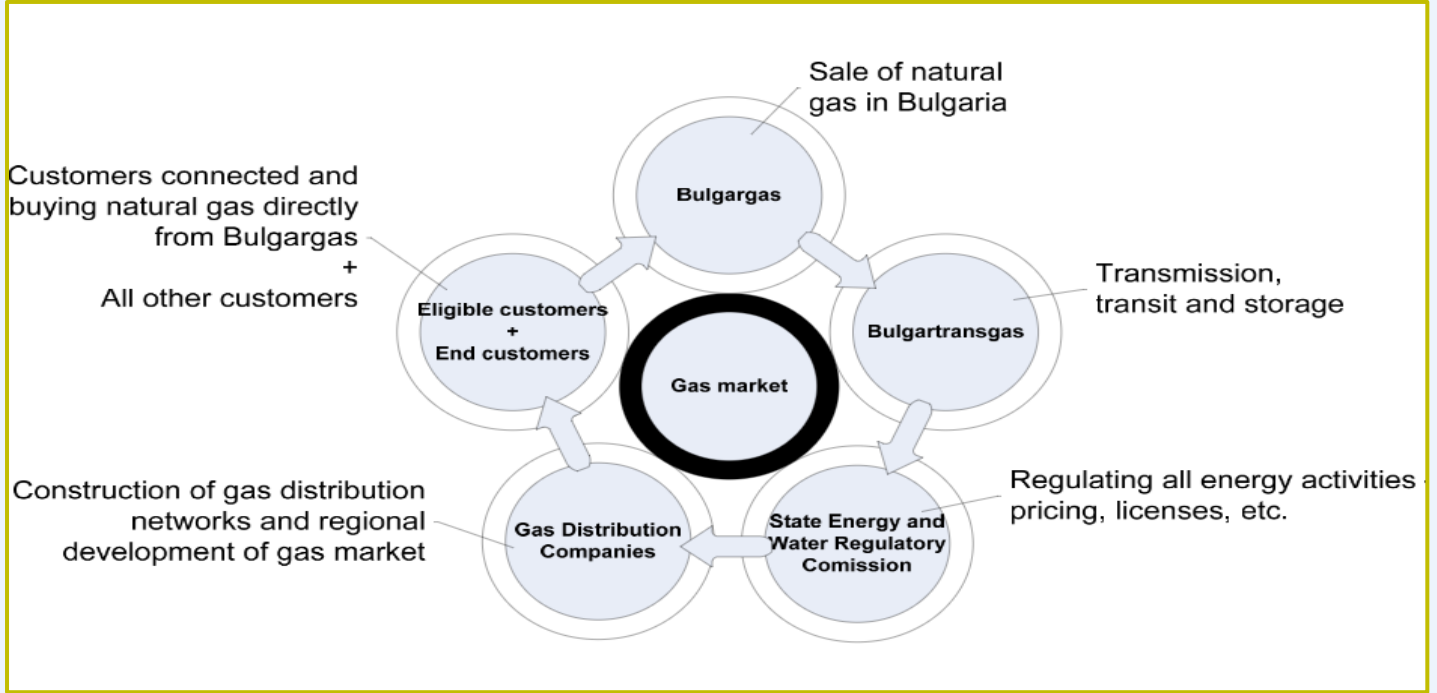


## 2. Bulgar Doğal Gaz Piyasasında Katılımcılar

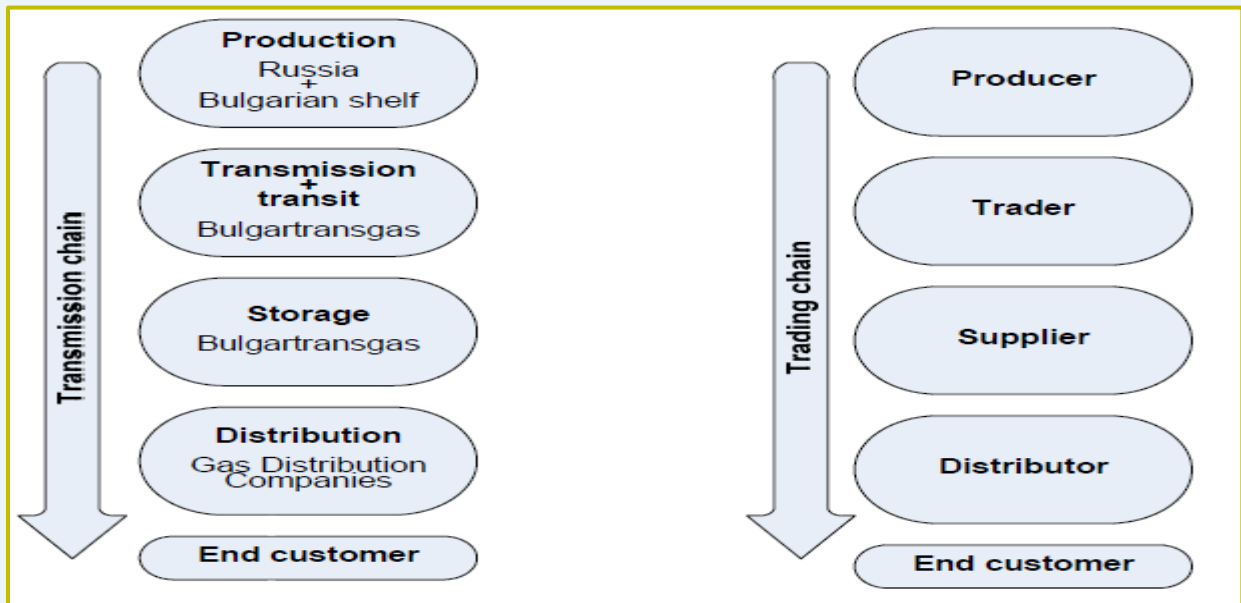
- **Devlet Enerji ve Su Düzenleme Komisyonu (SEWRC):** Fiyatlandırma, ruhsatlandırma vb. konularda enerji ile ilgili tüm faaliyetleri düzenler.
- **Bulgargaz:** Gaz dağıtım şirketlerine doğal gaz arzı sağlayan kamu tedarikçisi.
- **Bulgartransgaz:** İletim, transit geçiş ve doğal gaz depolama faaliyetleri.
- **Gaz Dağıtım Şirketleri:** SEWRC'den lisans aldığı bölgelerde gaz dağıtım şebekesiyle son kullanıcıya gazı iletir.
- **Ayrıcalıklı Müşteriler:** Büyük miktarda doğal gaz satın alan büyük sanayi müşterileri.

- **Son Kullanıcılar:** Hane veya ticari müşteriler (okullar, hastaneler, fabrikalar vb.)

### Şema 1: Bulgar Doğal Gaz Piyasasının Katılımcıları<sup>1</sup>



### Şema 2: Bulgar Doğal Gaz Piyasasında İletim ve Ticaret Zinciri



<sup>1</sup> Energy Community, "The Bulgarian Gas Market Review", <http://www.energy-community.org/pls/portal/docs/250190.PDF>, (Erişim Tarihi: 09.10.2014).